

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Ndc/1/2024
Identifikačné číslo spisu: 1323200370
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1323200370.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci zapretia otcovstva voči maloletému dieťaťu R. H. H., narodenému X. H. XXXX, na návrh matky dieťa H. Á. R., narodenej XX. K. XXXX, K., H. XXX/XX, zastúpenej advokátom Mgr. Dalimírom Jančovičom, Bratislava, Radlinského 2, proti M. B. R., narodenému X. A. XXXX, S., B. R. X, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7NcC/32/2023, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Krajským súdom v Trnave je d ô v o d n ý.

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5 NcC/32/2023 je príslušný Krajský súd v Trnave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave postupom podľa § 6 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) predložil vec vedenú na tamojšom súde pod sp. zn. 7NcC/32//2023 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave, majúc za to, že príslušným súdom vo veci ako nadriadeným Okresnému súdu Pezinok, ktorému bolo vec postúpená Mestským súdom Bratislava II, je v danom prípade Krajský súd v Trnave.

1.1. Mal za to, že na konanie v poručenskej (rodinnoprávnej agende) a to aj parciálnych otázkach významných pre konanie, v obvode Krajského súdu v Bratislave, je s účinnosťou od 01. júna 2023 v zmysle § 3 ods. 5 písm. b) CMP funkčne príslušný Krajský súd v Trnave.

2. Podľa § 5 CMP súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

3. Podľa § 6 ods. 1 a 2 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie

o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Trnave, príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 6 ods. 2 CMP, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením veci a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave je dôvodný.

5. V zmysle článku 3 ods. 1 CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec, čo do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci.

6. V zmysle článku 3 ods. 2 CMP ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadania procesných vzťahov, zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

7. Podľa § 3 ods. 5 písm. b) CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Trnave je príslušný Krajský súd v Trnave.

8. Najvyšší súd v upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. mája 2010 sp. zn. III ÚS 72/2010 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

9. V danej veci sa i keď začalo konanie pred účinnosťou ustanovenia § 3 ods. 5 písm. b) CMP, ktorý reagoval na zákon č. 150/2022 Z. z. a určil súdy príslušné na rozhodovanie o odvolaní v kauzálne vymenovaných konaniach (v danom prípade starostlivosti súdu o maloletých), uznesenie, ktorým preniesol svoju príslušnosť na konanie vydal Mestský súd Bratislava II po účinnosti tohto zákona.

10. Civilný mimosporový poriadok a ani Civilný sporový poriadok (§ 2 ods. 1 Civilného sporového poriadku) nepodávajú jednoznačnú definíciu pojmu nadriadený súd (§ 112 ods. 1 CMP len uvádza, že o nesúhlase s prenesením príslušnosti rozhodne nadriadený súd), keď výklad k obdobnej problematike Ústavného súdu Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III ÚS 46/2012 ako aj v rozhodnutí sp. zn. III ÚS 824/2016, ktorý vychádzal z už neúčinnnej procesnej právnej úpravy (Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30. júna 2016), je nepoužiteľný vzhľadom na úplne iné základné princípy a východiská CMP ako aj obsah a zámer zákona č. 150/2022 o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z., na základe ktorého v rámci tzv. súdnej reformy o. i. došlo aj k zmene § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vymedzujúceho funkčnú príslušnosť krajských súdov ako súdov odvolacích. Od 1. júna 2023 síce nedošlo k zmene funkčnej príslušnosti, keď krajské súdy sú aj naďalej súdmi odvolacími voči rozhodnutiam okresných súdov, došlo však k doplneniu miestnej a kauzálnej príslušnosti odvolacích súdov (§ 34 ods. 1 CSP a § 3 ods. 5 CMP).

11. Najvyšší súd s poukazom na hore uvedený článok 3 ods. 2 CMP dospel k záveru, že aj s prihliadnutím na zachovanie princípov všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadania procesných vzťahov, plynulosti, rýchlosti konania, a v neposlednom rade na zachovanie účelu súdnej reformy s požiadavkou na špecializáciu sudcov rozhodujúcich jednotlivé agendy, nie je možné vykladať pojem nadriadený súd v prípade rozhodovania odvolacích súdov v kauzálne určených konaniach (podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej

časti, tretej časti a štvrtej časti CMP) inak, než vychádzajúc z uvedených princípov.

12. Najvyšší súd preto uzavrel, že pojem nadriadený súd v kauzálne určených veciach, daných miestnou príslušnosťou odvolacích súdov podľa § 3 ods. 5 písm. a), b), c) CMP je potrebné vykladať tak, že takýto súd rozhoduje ako súd nariadený vo veciach spojených s týmito kauzálne určenými konaniami. Opačný záver by bol viedol k popretiu hlavného zámeru súdnej reformy v rodinnoprávnych veciach a to tak rýchlosti konania (rozhodoval by vo väčšine konaní iný súd ako odvolací súd určený v § 3 ods. 5 CMP, ako aj k popretiu zámeru špecializácie sudcov na túto agendu.

13. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.